

ŁOWICZANIN

Tygodnik społeczno-ekonomiczny i literacki, poświęcony sprawom Łowicza i jego okolic. Wychodzi co piątek.

Przedpłata z przesyłką poczt.		bez przesyłki.		Cena ogłoszeń za wiersz garmontowy lub jego miejsce:	
Rocznie Mk.	24.00	Rocznie Mk.	20.00	Przed tekstem na 1 stronie Mk.	4.00
Kwartalnie Mk.	6.00	Kwartalnie Mk.	5.00	Nekrologi i reklamy	2
Adres Redakcji i Admin. Łowicz , Warsz. gub. Telefon № 14.				W tekście wiersz garmont.	5.00
				Ogłoszenia zwyczajne wiersz fen.	1.50
				Drobne ogłoszenia za wyraz „	30
				Numer pojedynczy 50 fen.	

Redakcja jest otwartą codziennie od 9—12, i od 3—6 po południu. Rękopismów niezastreżonych redakcja nie zwraca.

Ogłoszenia zamiejscowe do „Łowiczana” przyjmujemy jedynie przez pośrednictwo Centralnej Administracji Polskiego Związku Prasy Prowincjonalnej, Warszawa, Zgoda 1.

Wartość podstawy matematyczno-przyrodniczej dla szkoły średniej.

III.

Krytyka tych poglądów nie doprowadzi nas ostatecznie do wyjaśnienia wartości matematyczno-przyrodniczych przedmiotów dla szkoły średniej, a raczej nie odpowiemy na pytanie, co może osiągnąć młodzież, ucząc się w szkole powyższego typu? Aby odpowiedzieć na to pytanie, należałoby badać rozwój i genezę zagadnień matematyczno-przyrodniczych, jednak nie miejsce na szpaltach „Łowiczana” wdać się w rozprawy fachowe, mimo to wystarczy stwierdzić wartość rozbudowy naszych pierwotnych zdolności do liczenia i budowania, z tych pojęć prostych i elementarnych powstaje wyszkolenie matematyczne.

Pojęcie wartości czegoś ściśle się wiąże z pojęciem użyteczności, przeto należy zdać sobie sprawę z użyteczności nauki matematyki. Wyżej cytowany pedagog angielski Oliver Lodge, w swym dziele: „School Teaching and school Reform, 1905, London, Williams et Norgate” różni następujące gradacje tej użyteczności matematyki dla rozwoju umysłowego. Stopień I: „umiejętność w stosowaniu dodawania i odejmowania z szybkością rachmistrza bankowego”. Stopień II: „rozwiązywanie zadań i zagadek, z świadomym stosowaniem algebry”. Stopień III: „osiąga się ten stopień rozwoju, gdy uczeń przestaje obawiać się wzorów spotykanych w podręcznikach, i nie opuszcza takowych”.

Stopień IV: „gdy uczeń może czytać podręczniki fizyki bez wielkiego wysiłku, nawet, jeżeli autor posługuje się rachunkiem nieskończenie małych”. Stopień V: „gdy matematyka stanie się już narzędziem badania tak dalece, że uczeń z jej pomocą może robić odkrycia”. Stopień VI: „gdy uczeń opanował ten przedmiot do tego stopnia, że może śledzić za rozwojem tej nauki, przyswajając i rozszerzając granice wiedzy”. Stopień VII: „na tym stopniu powstają twórcze koncepcje, lecz stopień ten dostępny jest dla genjuszów, jak np. Newton'a, Laplace'a, Lagrange'a et.” Wobec tego, czy nie będzie odpowiedzią na naczelną pytanie myśli, że nauczanie matematyki osiąga w zupełności swój cel, gdy wywoła w uczniu myślenie zgodne z pierwiastkowym charakterem rozumowania matematycznego, t. j. analitycznego i geometrycznego: pierwsze

w odniesieniu do liczby i wielkości, drugie w odniesieniu do przestrzennego ujmowania, wyraźniej—konstrukcyjnego myślenia. Tego rodzaju myślenie może odpowiadać różnym stadiom, lub gradacjom Lodge'a, w rozwoju umysłu.

Stwierdzam jeszcze raz, że naukę matematyki możemy rozpocząć najelementarniejszymi przyzwyczajeniami w kierunku liczby i konstrukcji i wznieść się do złożonych funkcji i koncepcji. Kiedy i na jakim stopniu nie urwałaby się nic tego myślenia, zawsze pozostanie ono dla umysłu wartością pierwszorzędną. Sąd tych ludzi, że wykształcenie matematyczne jest dostępne specjalnie uzdolnionym, jest więc niedorzecznością. Zastrzegam się tutaj, że matematyczne myślenie nie traci swych praw i względem geometrii, gdy rzecz tyczy się pomiarów, wielkości oraz ich zależności. Podkreślę tylko odrębny charakter rozumowania, które objawia się budową konstrukcji lub obrazów. Nikt chyba nie zaprzeczy wartości geometrii, jako działalności konstrukcyjnej, gdyż nauka ta zaostrza nasze oko duchowe, powiększa pojemność wyobraźni.

Wyobrażenie w tym rozszerzonym sensie jest skrótem rozumowania i konstrukcji, staje się obrazem geometrycznym. Nauczanie geometrii winno opierać się na wskazaniach historii, które są zupełnie jasne. Kurs przygotowawczy, czyli propedeutyka geometrii powinna polegać na otworzeniu sposobów, stosowanych w starożytnym Egipcie, Grecji: pomiarów linii, powierzchni, brył należy dokonać praktycznie. Z tych zajęć praktycznych uczeń osiągnie więcej, aniżeli z podręcznika. Nauczy się mierzyć ziemię, posługując się sznurem hindusów, dioptrją Herona, przyswoi sobie sposoby rozwiązywania zadań geometrycznych na gruncie. Przechodząc w ten sposób kurs propedeutyczny geometrii, mimowoli wprowadzimy ucznia w dziedzinę historii i wskażemy mu jej właściwe znaczenie.

Skutki takiego kursu są niewątpliwe, na nich można będzie oprzeć geometrię rozumową.

Tak zdobyta wiedza geometryczna musi stać się użyteczną dla każdego młodzieńca, a więc wartością realną. Dodać muszę, że matematyka zaszczepliwa uczniom zasady ekonomji. Ekonomja w matematyce polega przede wszystkim na stosowaniu wniosków, oraz użyciu symboli.

Stosowanie symboli jest piękną ilustracją zasady ekonomji. Jak wyglądałaby np. algebra, gdyby wszystko wyrażono zdaniami? Należy zauważyć, że bez stosowa-

nia tej symbolistyki stałaby się niemożliwą ta najwyższa duma ludzkości—matematyczna metoda poznania przyrody.

Więc zasada ekonomji ma ogromną wartość pedagogiczną i winna być wyzyskiwana na każdym kroku w całej pełni według przepisu Leibniza: *minimo sumptu maximus effectus*.

(d. c. n.)

Wł. Dolebał,
nauczyciel gimnazjum.

Przetrzyjmy oczy.

Męstwo polaków pod Grunwaldem, Wiedniem i Samosierą znane jest nie tylko nam, ale i innym narodom świata z historii naszej, i kiedy w myśli przeżywamy te czasy przeszłe, to człowiek czuje się szczęśliwym, że wróg ościenny nie śmiał wtedy wyciągnąć ręki po nasze ziemie, a wróg wewnętrzny, widząc jedność i siłę w narodzie, nie prowadził takiej roboty destrukcyjnej, jaką prowadzi obecnie. Inaczej dzieje się u nas w pierwszych latach naszej niepodległości. Gdzie nie spojrzeć, wszędzie widać szarpanie szat Ojczyzny, słyszy się wiele słów, lecz czyny są ohydne, a wielu z przewodników—krzykaczy chciałoby nas mieć za tresowanych baranów, aby nas strzyć i z naszej wełny robić ładne trykoty i ciepłe płaszcze dla siebie. My, cywilni mieszkańcy wsi traktowani jesteśmy nie po bratersku i uważani za narodowość obcą, a pewno dlatego, że nie chcemy przyjąć ośmiogodzinnego dnia pracy, jaki to naszych robotników—próżniaków podług wydanych postanowień obowiązuje. Jesteśmy mocno przekonani, że lepiej na tym wyjdziemy, gdy szesnastogodzinnego próżnowania i wałęsania się będziemy unikać, ośmiogodzinny zaś dzień pracy możemy przyznać tylko nauczycielom i kasjerom, wszyscy zaś inni ludzie winni się wziąć do pracy. Inaczej będzie z nami źle. Już teraz, zawdzięczając ośmiogodzinnemu dniowi pracy, doczekaliśmy się tych czasów, że ludzie zmuszeni są lagier (wodę ze śledzi) kupować i tą wodą jedzenia solić, a przecież sól się nie rodzi, więc brak jej nie należy tłumaczyć nieurodzajem a ośmiogodzinną w pocie czoła pracą w kopalniach i przy ładunkach na kolejach.... Już teraz musimy tłuc stolki, komody i szafy, aby nimi palić i przy nich jeść gotować, chociaż i węgiel się nie rodzi i nie nieuradzajem jego,

lecz mało wydajną pracą ten brak tłumaczyć należy. Z tego jasno wynika, że koleje nasze jak najprędzej winny być oddane w ręce prywatne, jeżeli nie chcemy nadal przeżywać takich chwil, jakie przeżywamy obecnie. W rękach prywatnych podwoi się i szybkość pociągów, wzmoże się wydajność pracy, spory zarobek mieć będzie towarzystwo, zarobi sobie także i służba kolejowa, a kraj skorzysta na czysto, bo spore sumy dzierżawne wpłyną do skarbu państwa, a towarzystwo prywatne będzie się starać, aby wszystko na czas załatwić, żeby mieć jaknajwiększy dochód i by uniknąć deficytów, o co rząd wcale się nie troszczy. Przy takiej gospodarce zaopatrzeni będziemy w opał, sól, naftę, wapno i t. d. Wprost przykro jest patrzeć na taką gospodarkę, jaką prowadzi się u nas obecnie. Prawie koło każdej szkoły na wsi widzi się kłocę drzewa, które idą na ogrzewanie szkoły, a w zupełności nadają się na drzewo budulcowe. Jeżeli nasza gospodarka będzie prowadzona tak dalej, to niedługo wypadnie nam mieszkać w takich domach, w jakich dzisiaj przechowujemy nasze kartofle.

Józef Rutkowski z Domaniewic.

Sylwestrowy bal.

Rozkwitają na szybach mroźne, srebrne kwiaty,
Krwawe światło księżycy jasno w oknach płonie.
Lśnią się cudnie ulańskie, ponsowe rabaty.
Ktoś gra... gra cichutko... szmer słyhać w salonie...
Rozkwitają na szybach mroźne srebra kwiaty.

Młody ułan w paradnym, balowym mundurze,
Rozmarzony, prześliczny, smętny, jak poeta,
Margrabince podając purpurowe róże,
Słodkim szeptem zaprasza ją do menueta.
Młody ułan w paradnym balowym mundurze.

Strojne panny w sukienkach, jakby z mgieł księżycy,
Na ramiona tancerzy chylą senne skronie.
Wachlarzami różowe, przysłaniając lica,
Do bijących serduszek cisną drżące dłonie.
Strojne panny w sukienkach, jakby z mgieł księżycy.

Cy! już bije dwunasta... poważnie, powoli.
Ktoś przemawia, do góry wznoszą się puhary.
Gra pobudka... w oddali dzwoni „marsz sokoli“.
O mazura wołają... formują się pary...
Cy! już bije dwunasta... poważnie... powoli

Za oknami wiatr jęczy i grają armaty,
Blask na niebie rozkwita krwawy, purpurowy.
Śmierć powoli przechodzi od chaty do chaty,
Nad strzechami lśnią łuny i wschodzi rok nowy...
Za oknami wiatr jęczy i grają armaty..

POBUDKA:

Wstawajcie, dwunasta bije!
W oddali grają mazura.
Niech żyje Polska! Niech żyje!
Hura! hura! hura!
Żołnierze, czemuż na Boga.
Nie chcecie powstać z kurhanów?
Pobudka dzwoni na wroga
Ktoś w pole woła ułanów!
Czemu tak cicho dokoła?
Nie słyhać już szcęką broni.
Naprawdę ktoś w polu woła,
Naprawdę pobudka dzwoni.
Wiatr w polu żałośnie płacze:
„Szkoda was, biedni tulacze!“

Noc wokoło głęboka, ponura.
W mroku blade majaczą się twarze.
Ktoś na sali woła o mazura,
Północ wolno bije na zegarze.

Gdzieś daleko, gdzieś w Ojcowskiej grocie
Król Bolesław srebrny Szczębiec czyści.

Za oknami na polu, na ścieżce
Obozują młodzi legioniści.

Ktoś w oddali srebrne miecze kuje,
Nad chatami świt krwawy się pali.
Za oknami śmierć blade się snuje
I przez szyby zagląda do sali.

Idalja Niwińska.

Kronika miejscowa.

Kalendarzyk.

Fiątek † Zaślubiny N. M. P.
Sobota Tymoteusza B. M.
Niedziela Nawrócenie Św. Pawła Ap.
Poniedziałek Polikarpa B. M. Pauli
Wtorek Jana Złotoustego B. W. D. K.
Środa Obj. Św. Agnieszki P. M.
Czwartek Franciszka Salezego

Wschód słońca o g. 7. 58, zachód o g. 4. 24.

— **Postępowi gospodarze.** Dotychczas polowaniem u nas trudniły się wyłącznie sfery inteligentne, a więc ziemianie, przemysłowcy, zamożniejsi obywatelowie miejscy i urzędnicy. Stan włościański uważał rozrywkę myśliwską za coś zdrożnego i przed wojną nie było wieśniaka, który odważyłby się w dzień pracy wziąć flintę do ręki i tracić czas na przyjemności myśliwskie. Obecnie zapatrywania swe zmienili i włościanie, a dobrobyt osiągnięty z krzywdą bliźniego za sprzedane po paskarskich cenach artykuły spożywcze, nauczyli szukać przyjemności w zwet kosztownych. W ostatnich czasach coraz częściej daje się słyszeć, że wieśniacy nasi sami kontraktują pola na prawo polowania i za dzierżawę placą bardzo znaczne sumy. Stały nasz korespondent komunikuje nam, że w jednej ze wsi gminy Łyszkiwice miejscowi gospodarze za prawo polowania na przestrzeni 30 włókowej powierzchni rocznej dzierżawy aż 2500 mk. pomimo że dotychczas żaden z nich nie posiada pozwolenia na utrzymywanie broni, a także na polowanie. Zapewne przyszli myśliwi ci na polowaniu będą chcieli zrobić dobry interes i postarają się, aby i tak już nieliczną zwierzynę wytepić doszczętnie. Dobrze byłoby, by odnośne władze ograniczały wydawanie pozwoleń na polowanie do minimum i wydawały je tym tylko, którzy ściśle stosować się będą do wydanych w tej sprawie przepisów obowiązujących.

— **O naszych woźnicach.** Podnoszenie się z dniem każdym cen na artykuły spożywcze jak również na artykuły codziennej potrzeby w pewnej części jest zależne od braku tych artykułów na rynkach naszych, a w większości zaś wypadków od niepokornionej żądzy wszelkiego rodzaju paskarzy szybkiego zubożenia się. Niewyłomaczone są jednak żądania woźniców łowickich, rosnące już nie dniami a wprost godzinami, bo oto, kiedy przed dwoma tygodniami jeszcze, za wzięcie 150 korcy węgla lub wagonu drzewa żądali 400—450 mk. obecnie „śpiewają“ 1000 mk. Sprawą tą winien zainteresować się Urząd walki z lichwą i spekulacją i niepomiernie wygórowanym żądaniom woźniców naszych pow. len raz położyć kres.

— **Sprostowanie.** Zarząd stowarzyszenia spółdzielczego „Łowiczanka“ komuni-

kuje nam, że kortów i sukna wcale nie otrzymał, wobec czego i członkom swym materiałów tych dać nie mógł. Dowody na otrzymane materiały znajdują się w Zarządzie, gdzie zainteresowani członkowie na życzenie mogą je przejrzeć.

— **Odczyt prof. Jacyny w Małszycach.** W nadchodzącą niedzielę o godz. 6 wieczorem w sali szkolnej wsi Małszyce staraniem Łowickiego Koła Polskiej Macierzy Szkolnej zostanie wygłoszony przez profesora Jacynę odczyt na temat: „Powstanie styczniowe“.

— **Z Dozoru Szkolnego.** Zamówione przez Magistrat ławki u jednego ze stolarzy miejscowych są na ukończeniu i część ich już dostarczono do szkół miejskich przy ulicy Warszawskiej Nr. 5. Po otrzymaniu kompletu ławek szkolnych i inne szkoły miejskie będą uruchomione w najbliższym czasie.

— **Uruchomienie szkoły ćwiczeń.** W nadchodzący poniedziałek uruchomione będą 3 klasy szkoły ćwiczeń przy Seminarjum Nauczycielskim i które mieszczą się w domu „Kanońje“ przy ulicy Rynek Kościuszki.

— **Sprostowanie.** Od powiatowego Urzędu Zdrowia w Łowiczu otrzymaliśmy następujące sprostowanie wzmianki pomieszczzonej w Nr. 34 „Łowiczana“ z roku ubiegłego pod tytułem „Ankieta Min. Zdrowia Publiczn.“

1. Ministerstwo Zdrowia Publicznego zarządziło ankietę w sprawie stosunków mieszkaniowych, a nie zdrowotnych.

2. Czworaki w majątku Lubianek nie mogą być wyróżniane, gdyż domy są bardzo wilgotne, ściany spróchniałe, podłogi gliniane, nierówne, okna małe, drzwi nieszczelne. — Stan zdrowotny mieszkańców czworaków pp. Kączkowskich jest zły, gdyż w lipcu i sierpniu r. ub. stwierdzono 6 wypadków duru plamistego.

— **Odezwa do wydawców książek.** Działalność Departamentu Naukowo-Szkolnego M. S. Wojsk. zatacza coraz szersze koła zwłaszcza po uchwale sejmowej z dn. 21 lipca r. b. zaprowadzającej przymusową naukę analfabetów w wojsku. Wzrasta potrzeba książek, związana zarówno z tym celem, jak innymi zadaniami oświatowymi Departamentu, rosną oczywiście i rozmiary czynionych przezeń zakupów. W interesie nakładców jest, żeby wiadomości o wydawanych przez nich książkach dostawały się jaknajszybciej i do tego miejsca bytu. Dlatego też Departament prosi pp. nakładców o nadsyłanie bezpośrednio pod jego adresem (Królewska 2) przynajmniej po egzemplarzu każdej wydanej książki, przedewszystkiem z działów: pedagogicznego w szerokim znaczeniu tego słowa, podręczników szkolnych, popularno-naukowego, wojskowego, baletystyki i. t. d.

— **Pieniądze z Ameryki.** Do towarzystwa Wzajemnego Kredytu w Łowiczu zgłasza się cały szereg osób z przekazami z Ameryki na odbiór pieniędzy. Przekazy te wystawione już kilka miesięcy temu na Bank handlowy Warszawski nie mogą być płacone, gdyż Bank handlowy nie otrzymał odpowiedniego zawiadomienia z Ameryki. Zwłoka taka jest nadużyciem ze strony rozmaitych bankierów amerykańskich, wobec czego należy listownie ostrzec wysyłających pieniądze z Ameryki rodaków, aby nie kupowali w Ameryce przekazów na Polskę w markach, lecz wpłacali dolary do „National City Bank of New York“ w Nowym Jorku na rachun-

nek polskiej Kasy pożyczkowej, która jest bankiem skautu polskiego i przysłym państwowym Bankiem polskim, a kwity posyłać jej do Warszawy ze wskazówką, komu i dokąd mają być pieniądze wysłane.

Polska krajowa Kasa pożyczkowa obliczać będzie także przekazy po kursie dnia otrzymania tego listu lub otrzymania potwierdzenia o wpłacie od wspomnianego banku w Nowym Yorku.

Rodacy nasi, nie mieszkający w Nowym Yorku, mogą przekazywać dolary wzmiankowanemu bankowi pocztą, albo za pośrednictwem innych większych banków, czy biur prowincjonalnych, dobrze znanych i uczciwych.

W ten sposób jedynie uniknąć mogą polacy na obczyźnie wyzysku niesumiennych pośredników, zapewnić sobie zyskowniejszą zamianę ciężko zapracowanego grosza na walutę polską i przysłużyć się odczytnie, oddając skarbowi polskiemu pieniądź zagraniczny.

Bo Polska potrzebuje pieniędzy zagranicznych, aby nimi płacić za wszystko, czego nam w kraju brak, a co można z obczyzny sprowadzić. Wiadomo zaś, że obecnie dolar amerykański jest najlepszym pieniądzem na świecie i nie po to chyba tyle tysięcy ludu polskiego niegdyś opuściło kraj dla pracy na tularce za morzem, aby teraz, kiedy nastął czas odbudowy Rzeczypospolitej, uszczuplać bogactwo narodowe przez sprzedawanie zaszczędzonych milionów dolarów wręce obce.

— **Wieczornica w klubie urzędników państwowych i komunalnych.** W nadchodzącą sobotę w klubie urzędników państwowych i komunalnych, mieszczącym się przy ulicy Rynek Kościuszki odbędzie się wieczornica dla członków i wprowadzonych gości. Początek zabawy o godz. 9 wieczorem—bufet na miejscu.

— **Cukier za styczeń** Dowiadujemy się że w dniach najbliższych mieszkańcom Łowicza będzie wydawany cukier za miesiąc styczeń.

— **Pociąg młajscowy** Wobec wstrzymania kolejowego ruchu osobowego w całym państwie i niezbędnego wyjednywania w starostwie przepustek na przejazd koleją komunikujemy, że na miejscowy pociąg wychodzący z Łowicza o g. 7 m. 10 wieczorem w stronę Warszawy i na pociąg wychodzący z Warszawy 3 m. 40 a przychodzący do Łowicza o godz. 6 m. 20 wieczorem przepustki nie są wymagane.

— **Z państwowego komitetu pomocy dzieciom.** Wobec zniesienia ceny za wydawane w państwowym Komitecie pomocy dzieciom śniadania do fenigów 15, obecnie z śniadań tych korzysta około 800 osób.

— **Z przytułku starców.** W ostatnich czasach do przytułku starców przysyłają najrozmaitsze urzędy tak znaczną liczbę kandydatów, że z braku miejsca na jednym łóżku sypia już po dwóch starców.

Skromne fundusze Rady Opiek. nie pozwalają na rozszerzenie przytułku, a Sejmik Powiatowy, jak również Zarząd miasta nie udzielają dla przytułku tych zasiłków jakie udzielać winny.

— **Zabawa taneczna oficerów załogi w Łowiczu.** W dniu 20 b. m. odbyła się zabawa na dochód Uniwersytetu żołnierskiego. Sala była bardzo pięknie udekorowana i przy dźwiękach orkiestry 30 p. zabawa przeciągnęła się do rana. Ładnie wyglądał bukiet najpiękniejszych dziewcz

gdym w wesółych płasach, w objęciu niezwykniętych naszych rycerzy—obiegały salę. Dochód jak przypuszczać należy —będzie okazały.

— **22 stycznia.** Wczoraj jako w rocznicę powstania styczniowego gmach magistratu był oświetlony 3 lampami lutowymi.

— **Napad we wsi Jamnie.** W nocy z środy na czwartek b. tygodnia gospodarz wsi Jamno, Baleja, zauważył około swoich zabudowań gospodarskich światło i kilku podejrzanych osobników. Podejrzewając w wizycie nocnej sprawę nieczystą Baleja podbiegł do nieznanymi sobie osób, skąd padł strzał i Baleja został ranny w obojczyk. Rannego Baleję przewieziono do szpitala w Łowiczu.

— **Pewną kwotę pieniędzy** znaleziono w sklepie p. J. Zwierzchowskiego, jeżeli się nie zgłosi właściciel, pieniądze te oddane zostaną na cel dobroczynny.

— **Na żołnierza polskiego.** Dzieci ze szkoły fabrycznej w Łyszkowicach, zebrane na przedstawieniu Jasełek mk. 186, złożyły w ofierze na żołnierza polskiego walczącego na kresach. P. Kączkowski z okazji założenia związku ludowo-narodowego w Lubiankowie mk. 100.

— **W Towarzystwie Wzajemnego Kredytu w Łowiczu** złożono na Skarb Narodowy: Komitet nabycia sztandaru dla 20 pułku złotą obrączkę ofiarowaną przez p. Przanowską. Pan Pałczyński mk. 57,20 od Ogniska Dąbkowickiego Związku nauczycielstwa szkół powszechnych

— **Towarzystwo Wzajemnego Kredytu w Łowiczu** zawiadamia, że na mocy rozporządzenia Ministra Skarbu, procenta od asygnat pożyczki państwowej, nabywanych w Towarzystwie, wypłaca tylko do 1 Lutego.

— **Odczyt p. J. Słanożęckiego.** Zapowiedziany na godz. 6 i pół wieczorem w gmachu gimnazjum państwowego odczyt p. J. Słanożęckiego na temat: „Rola i znaczenie szkoły w życiu narodowym“ nie odbył się z powodu przybycia na ten odczyt zbyt małej liczby słuchaczy. Jak widać społeczeństwo łowickie interesuje się więcej obrazami kinematograficznymi niż odczytami treści politycznej. A szkoda, bo niejeden z naszych rajców i obywateli usłyszałby coś nowego z tej dziedziny, w której napewno jest analfabeta.

— **Dar Narodowy dla Naczelnika Państwa** Józefa Piłsudskiego. w ubiegłą środę w lokalu Klubu łowickiego odbyło się zebranie w celu omówienia kwestji zorganizowania powiatowego Komitetu Daru Narodowego dla Naczelnika Państwa. Wyloniono komisję, w skład której weszli: Ks. Kanonik Dr. Bączek, Dr. Stanisławski, Starosta Łowicki p. Brzęczek, Dr. K. Bacia i Prokurator Łuński. Zadaniem komisji będzie zwołanie delegatów poszczególnych instytucji i zgromadzeń, którzy na ogólnym zebraniu wybiorą Komitet dla zajęcia się tą sprawą.

— **Zegarek** znaleziony na sali podczas balu oficerskiego w dniu 20 b. m. jest do odebrania w redakcji.

— **W sprawie podatku od nieruchomości** W ubiegłą niedzielę w sali Towarz. Kredyt. w godzinach po połudn. odbyło się zebranie właścicieli nieruchomości, na którym p. Sobolewski, Inspektor skarbowy, udzielał szczegółowych wyjaśnień o podatkach za rok 1917 i 1918. Dla określenia wysokości tego podatku z

każdej nieruchomości wybrana została Komisja dodatkowa, która wspólnie z członkami już istniejącej Komisji określi wysokość wyżej wspomnianego podatku. Na tymże zebraniu podniesiono także myśl zrzeszenia się właścicieli nieruchomości w Łowiczu na wzór Warszawy, przeprowadzenie organizacji zrzeszenia powierzono p. E. Balcerowi.

O F I A R Y:

Józef Sawicki znalezione w sklepie mrk. 48 i opublikowane w swoim czasie, przeznaczają w połowie na schronisko dla dzieci i w połowie na przytułek dla starców. Stanisław i Władysław Puzdrakiewiczowie zamiast biletu na bal 20 b. m. składają mk. 20 na Uniwersytet żołnierski. Józefowstwo Bukowscy zamiast biletu na bal 20 b. m. na Uniwersytet żołnierski mrk. 30, na schronisko dla dzieci mrk. 20 i na przytułek dla starców m. 20.

Na karawan przy szpitalu:

Jan Sztajnert mrk. 100.

Na czerwony Krzyż.

Zygmunt Borucki z Poznania złożył w Starostwie mrk. 100. Zenon Cywiński mrk. 20.

Na żołnierza polskiego.

Sędzia Bogatko mrk. 200 otrzymane na sprawie Anny Milke przeciwko Janowi Wolterowi z oskarżenia z artykułu 475 K. K. Oskarżycielka pogodziła się pod warunkiem złożenia powyższej sumy przez oskarżonego na cel powyższy.

PROTOKÓŁ.

IX posiedzenie Sejmiku Łowickiego z dnia 10 stycznia 1920 r.

Obecni:

a) Ze składu Sejmiku Przewodniczący Jaros

Członkowie:

Wierusz-Kowalski z Łowicza, Żelechowski Izaak z Łowicza, Surma Jan z gm. Baków, Wojda Franciszek z gm. Baków, Grzegorek Władysław z gm. Bolimów, Dymecki Franciszek z gm. Bolimów, Miedzianowski Jan z gm. Bielawy, Kret Jan z gm. Dąbkowice, Russek Jan z gm. Dąbkowice, Urbanek Jan z gm. Dąbkowice, Stańczyk Konstanty z gm. Jezioro, Gajda Feliks z gm. Kompina, Kazimierski Mateusz z gm. Kompina, Malecki Józef z gm. Łyszkowice, Podsedek Augustyn z gm. Łyszkowice, Wiczorek Józef z gm. Łyszkowice, Popowski Konstanty z gm. Nieborów.

b) Jako goście:

Kurczak Teofil poseł, Dziubińska poseł.

c) Protokulant I. Garczyński.

Nie byli, jako chorzy:

Błaszczuk Aleksander i Szaniawski Antoni.

Nie byli z przyczyn nieusprawiedliwionych:

Piesterzewicz Marcin i Borecki Konstanty.

Porządek dzienny zebrania:

1) Komunikaty

2) Rozpatrzenie wzgl. przyjęcie statutów podatków komunalnych jako to: od nielicencjonowanych ogierów i buhai, od rybolówstwa, od ekwipaży resorowych i in.

3) Sprawa rogatkowego w m. Łowiczu.

4) Wolne wnioski.

Po sprawdzeniu liczby obecnych, uznając zebranie za prawomocne, Przewodniczący otworzył posiedzenie,

UCHWAŁY

Jako komunikaty ogłoszono następujące sprawy.

I. Komunikaty.

a) Przewodniczący zakomunikował, że na skutek zarządzenia M. S. W. z dnia 29 8 19, Nr. S. P. 481/3, kolegium wyborcze gminy Łyszkowice dokonało wyboru uzupełniającego na delegata do Sejmiku na miejsce b. członka Sejmiku, Józefa Wieczorka i że z przeprowadzonych wyborów wyszedł Augustyn Podsędek.

Nowopowołanego członka Przewodniczący przedstawił zebranym.

Komunikat powyższy zebrani przyjęli do wiadomości.

b) W sprawie majątku Blich, projektowanego na urządzenie szkoły rolniczej, Przewodniczący zakomunikował, że dalszych starań nie poczyniono, ponieważ M. R. i D. P. pismem z dnia 28 10 19, Nr 4568, 8. I. zawiadomiło, że sprawa Blichu nie została jeszcze rozstrzygnięta i o decyzji M. R. i D. P. zostanie Sejmik zawiadomiony.

W tej sprawie zabrała głos poseł Dziubińska. Przemawiała na temat znaczenia szkoły rolniczej i fermy rolnej dla drobnej własności rolnej. Zapoznała zebranych z tendencją władz centralnych, zmierzających do podniesienia kultury drobnej własności rolnej.

Przemówienie swe zakończyła gorącym wezwaniem do jaknajszybszego przystąpienia do budowy szkoły i fermy rolnej.

Nad kwestją tą wywiązała się dyskusja, w której głos zabierali członkowie: Surma, Kazimierski, Gajda i poseł Kurczak, po czym Przewodniczący na podstawie art. 21 dekr. o tymcz. ord. pow. zarządził usunięcie z posiedzenia członka Surmę za niewłaściwe odezwanie się do Przewodniczącego w czasie obrad.

Członek Surma natychmiast salę opuścił. Warunki przytoczonego art. 21 zostały zachowane przez zebranych i nikt protestu nie wyraził.

Po przeprowadzeniu dyskusji Sejmik jednomyślnie powziął uchwałę Nr. 97 tej treści: Zwrócić się do M. R. i D. P. o wydzierżawienie majątku rządowego Blich Sejmikowi na szkoły rolne męską i żeńską oraz fermę rolną.

Na cel budowy szkół Sejmik uchwala sumę 100,000 Mk. (sto tysięcy marek).

c) Odczytano pismo M. R. P. z dnia 18 12 19, Nr. 11/2 922 w sprawie zestawienia sił wodnych rzeki Bzury i jej dopływów w obrębie powiatu, które posłużyć mogą jako wskazówka do ustalenia kierunku dalszych szczegółowych badań dla zamierzonego celu elektryfikacji powiatu.

Po przeprowadzeniu dyskusji nad powyższą sprawą, Sejmik jednomyślnie powziął uchwałę Nr. 98 tej treści: Niezwłocznie przystąpić do przeprowadzenia przedwstępnych studjów. Do popierania tej akcji w M. R. P. Sejmik upoważnił członków: Kreta i Wierusza-Kowalskiego.

d) Odczytano odpowiedzi M. S. W. z dnia 20 11 19 r. Nr. 1513/2 S. F. i z dnia 10 12 19, Nr. S. F. 1513/5 o tem, że udzielenie 3,000,000 Mk. pożyczki uzależnia się od stanowiska Min. Rob. Publ.

Po dyskusji Sejmik powziął uchwałę Nr. 99 tej treści: Poprzednie swe wystąpienie w sprawie przyznania pożyczki na odbudowę wznówić i do popierania tej sprawy Sejmik upoważnił członków: Kreta i Wierusza-Kowalskiego.

e) Odczytano odezwę Inspektora Drogowego Okręgu Łowickiego z dnia

21 10 19, Nr. 1014, w której wyjaśnione zostały wątpliwości, co do zakresu obowiązków powiatowych inżynierów drogowych.

f) Zapoznano z treścią okólnika Nr. 828, M. S. W. z dnia 17 12 19, Nr. S. P. 1729/2 w sprawie Powiatowych Komisji Stowarzyszeń budowlanych i spółek rzemieślniczych.

g) Odczytano odezwę M. S. W. z dnia 5 12 19, Nr. S. F. 2589/1 w sprawie preimnowanej sumy na Związek Sejmików.

h) Zakomunikowano zebranym, iż Wydział Powiatowy w swoim czasie wybrał Komisję Rewizyjną dla kontrolowania czynności Biura Handlowego i na członków tej Komisji powołał członków Sejmiku: Wierusza - Kowalskiego, Szaniawskiego Antoniego i Urbanka Jana.

i) Odczytano dodatkowy protokół Wydziału Likwidacyjnego z dnia 14 11 19, w sprawie przejęcia majątku Wydziału Gospodarczo-Handlowego Referatu Apropowizacyjnego w Łowiczu przez Sejmik powiatu Łowickiego.

j) Zakomunikowano Sejmikowi, iż z sumy preliminowanej w budżecie na nieprzewidziane wydatki Sejmiku wypłacono Mk. 529, 60 jako należność za kartofle, sprowadzone w swoim czasie przez Sejmik z Poznania na potrzeby rolnictwa.

k) Zapoznano zebranych z treścią okólnika Rady Nadzorczej Banku Komunalnego z dnia 12 12 19, Nr. 95/B. K. w sprawie przesłania wniosków odnośnie wprowadzenia zmian w statucie Banku Komunalnego.

l) Zebranych zapoznano z treścią pisma M. S. W. z dnia 25 11 19, Nr. S. F. 1710/3 odnośnie wprowadzenia poprawek do preliminarza Sejmiku na rok 1919/20.

Wszystkie komunikaty od 6 do 1 Sejmik przyjął do wiadomości.

2. Rozpatrzenie wzgl. przyjęcie statutów podatków komunalnych jako to: od nielicencjonowanych ogierów i buhai, od rybołówstwa, od ekwipaży resorowych i in.

Po rozpatrzeniu i przedyskutowaniu nad przedstawionymi statutami podatkowymi poniżej wyliczonymi Sejmik jednomyślnie powziął uchwałę Nr. 100 tej treści: Przedstawione projekty statutów podatków komunalnych: 1) konsumcyjnego od zmielonego zboża, 2) od zwierząt domowych, 3) od wywozu (handlu) inwentarza żywego, 4) od ekwipaży resorowych, 5) od rybołówstwa i 6) od nielicencjonowanych ogierów i buhai Sejmik akceptuje według brzmienia załączonych od protokołu niniejszego projektów.

3. Sprawa rogatkowego w m. Łowiczu.

Przewodniczący w sprawie rogatkowego, wprowadzonego przez Magistrat m. Łowicza, zakomunikował: 1) że pobór rogatkowego został załatwiony kompromisowo pomiędzy Magistratem i Wydziałem Powiatowym i 2) że dalsze pobieranie wprowadzonych opłat rogatkowego zostało przejęte przez Wydział Powiatowy na sumę 42,000 Mk. Proponuje dalej, ażeby Sejmik sprawę wypłacenia Magistratowi powyższych 42,000 Mk. przekazał Wydziałowi Powiatowemu do ostatecznego załatwienia. Sejmik bez dyskusji jednomyślnie powziął uchwałę Nr. 101 tej treści: Powyższy projekt Przewodniczącego Sejmik akceptuje.

4. Wolne wnioski.

W wolnych wnioskach rozpatrywano interpelację poniżej wyliczone, złożone na piśmie przez grupę członków Sejmiku.

a) „Dlaczego p. Inspektor Skarbowy nie zastosował się do życzeń Sejmiku

w sprawie monopoli wódczanych w poszczególnych gminach“

Po dyskusji Sejmik jednomyślnie powziął uchwałę Nr. 102 tej treści: Zwrócić się do Min. Skarbu z zażaleniem na miejscowy Inspektorat Skarbowy.

b) „Co było powodem pozbawienia wyrobników wiejskich mąki kontyngentowej, kto ich tego pozbawił i dlaczego“:

Przewodniczący wyjaśnił, że M. A. wydało rozporządzenie, mocą którego w ośrodkach z ludnością mniej niż 5,000 ludności wstrzymano wydawanie mąki kontyngentowej.

Po przeprowadzeniu dyskusji jednomyślnie powziął uchwałę Nr. 103 tej treści: Sejmik postanowił wystąpić do M. A. z prośbą o przywrócenie dawnej racji i dalsze wydawanie mąki robotnikom zamieszkałym po wsiach.

c) „Dlaczego Urząd Walki z lichwą dokonywa nielegalnych rekwizycji świń na targach miejskich, co wpłynęło na podniesienie się cen mięsa“.

Przewodniczący oświadczył, że Urząd Walki z lichwą nie jest podległy Starostwu i dlatego wyjaśnień żadnych w tej sprawie udzielić Sejmikowi nie jest w stanie.

Sejmik bez dyskusji powziął jednomyślnie uchwałę tej treści: Sejmik postanowił zwrócić się do odnośnych władz z zażaleniem na miejscowy organ Urzędu Walki z lichwą.

d) „Dlaczego pp. Markiewicz i Żelechowski nie wydają Wydziałowi Apropowizacyjnemu mydła w ilości oznaczonej w kontrakcie, zawartym z referentem Aprop.“

Członek Sejmiku Żelechowski, jako zainteresowany w tej sprawie, objaśnił, że ponieważ mydlarnie nie otrzymują żadnych surowców, przeto nie są w stanie wydawać mydła zakontraktowanego z referentem aprop. Złożone objaśnienie Sejmik przyjął do wiadomości.

e) „Dlaczego Biuro Odbudowy nie stosuje się do postanowień Komisji podziału drzewa i uchwał Sejmikowych“.

Ponieważ wnioskodawcy nie było i nie miał kto udzielić bliższych informacji, interpelacja powyższa spadła z obrad.

Na tem protokół zakończono i podpisano.

Przewodniczący (—) *A. Jares*

Protokulant (—) *J. Garczyński.*

STATUT

podatku komunalnego konsumcyjnego od zmielonego zboża.

Na podstawie art. 8 dekr. w przedm. Skarb. pow. związku komun. (dz. Nr. 14/19 poz. 151) ustanawia się podatek konsumcyjny od zmielonego zboża na korzyść Powiatowego Związku Komunalnego w Łowiczu według następującego wymiaru.

1. Każdy, kto ma w posiadaniu ziemię z użyciem, obowiązany jest opłacać podatek konsumcyjny ustanowiony w par. 2.

2. Podatek wynosi po 1 mk. od korca zboża, zwiezionego do młyna wzgl. wiatraka do zmielenia dla swoich potrzeb.

Uwaga: Zboże kontyngentowe nie podlega opodatkowaniu.

3. Każdy właściciel młyna czy wiatraka, do którego zwieziono zboże podlegające opodatkowaniu, pobiera ustanowiony w par. 2 podatek, łącznie z opłatą ustanowioną za przemiał zboża.

4. Właściciele młyna obowiązani są zebrany podatek wносить do Wydziału Powiatowego w Łowiczu w przeciągu 5-ch dni po 1 i 15 każdego miesiąca.

5. Odstawione dla swych potrzeb zboże na mielenie może być przyjęte przez młyn wzgl. wiatrak nie inaczej jak przy złożeniu przez właściciela zboża kwitu, wydanego przez soltysa odnośnej gromady.

6. Przyjęte do przemiału zboże musi być wciągnięte do kontroli, znajdującej się w każdym młynie wzgl. wiatraku.

7. W razie ujawnienia jakiegokolwiek nadużycia w celu uniknięcia całkowitej opłaty albo też części takowej, czy też ze strony właściciela zboża, lub właściciela młyna wzgl. wiatraka, czy też ze strony wydających kwity soltysa i podsoltysa odnośnej gromady, każdy, kto dopuścił się w tym wypadku winy, pociągnięty zostanie do opodatkowania w stosunku 500% od ustanowionej w par. 2 opłaty od całego transportu zboża istotnie zwiększonego do przemiału.

Właściciel zaś zboża oprócz 500 pr. podatku opłaci jeszcze w myśl par. 2 po 1 mk. od każdego korca faktycznie zwiększonego zboża.

Łowicz, dnia 5 stycznia

Przewodniczący Sejmiku w z. *A. Jaros*

STATUT

podatku komunalnego od zwierząt domowych.

Na podstawie art. 8 i 9 dekr. w przedm. skarb. powiatowego związku komunalnego z dnia 7 lutego 1919 r. (Dz. pr. Nr. 14/19 poz. 151) i art. 2 rozp. Minist. Roln. i D. P. z dnia 11. 7. 19. (Monitor Polski Nr. 166/19), oraz okólnika Nr. 514 M. S. W. z dnia 29. 7. 19 r. Nr. S. P. 1255/1 ustanawia się następujący podatek od zwierząt domowych.

1. Samodzielny podatek komunalny od zwierząt domowych ma być pobierany, poczynając od 1919 roku budżetowego w następującym wymiarze:

a) za konie w wieku powyżej 2 i 1/2 roku po 4,50 mk. od sztuki; konie poniżej 2 i 1/2 roku są wolne od podatku.

b) za buhaje, woły, krowy i jałownik w wieku powyżej 6-ciu miesięcy po 3,75 mk. od sztuki.

c) za cielęta w wieku 4 tygodnie do 6-ciu miesięcy po 0,45 mk. od sztuki; cielęta poniżej 4-ch tygodni wolne są od podatku.

d) za owce i kozy w wieku powyżej 6-ciu miesięcy po 0,45 mk. od sztuki, młodsze sztuki nie podlegają opodatkowaniu;

e) za świnię w wieku ponad 4 miesiące po 3 mk. od sztuki.

O obowiązku podatkowym decyduje wiek zwierząt w dniu spisu.

2. Podatek powyższy będzie pobierany na rzecz powiatowego związku komunalnego jednocześnie z podatkiem państwowym od zwierząt domowych.

Łowicz, dnia 5 stycznia 1920 r.

Przewodniczący Sejmiku w z. *A. Jaros*

STATUT

podatku komunalnego od wywozu (handlu) inwentarza żywego.

Na podstawie art. 8 dekr. w przedm. skarb. powiatowego związku komunalnego z dnia 7. 2. 19. (Dz. pr. Nr. 14/19 poz. 151) ustanawia się następujący podatek komunalny od wywozu (handlu) inwentarza żywego.

1. Podatek komunalny od wywozu inwentarza żywego pobierany ma być poczynając od 1919/20 roku budżetowego podług normy ustanowionej w art. 3 niniejszego statutu.

2. Za podstawę do wymierzenia podatku posłużyć ma rozporz. Rady Mini-

strów w przedm. normalnego szacunku zwierząt domowych w celu pobierania podatku procentowego z dnia 25. 8. 19 r. (Dz. Ust. Nr. 94/19 poz. 505).

3. Pobór podatku ustanawia się w następującym wymiarze:

- a) za buhaje, woły i krowy po 24 mk.
- b) za jałownik od 1/2 r. do 2 lat po 10 m.
- c) za cielęta do 1/2 r. po 2 mk.
- d) za owce, kozy po 1. 50 mk.
- e) za jagnięta i kozłeta po 0,50 mk.
- f) za świnię po 15 mk.
- g) za gęś i indykę po 1 mk.
- h) i inny drób po 0,50 mk.

4. Podatek powyższy pobierany będzie na rzecz Powiatowego Związku Komunalnego jednocześnie z poborem podatku procentowego.

Łowicz, dnia 5 stycznia 1920 r.

Przewodniczący Sejmiku w z. *A. Jaros*

STATUT

podatku komunalnego od ekwipaży rezerowych.

Na podstawie art. 8 dekr. w przedm. Skarb. powiat. Związku Komun. (Dz. pr. Nr. 14/19 poz. 151) ustanawia się na terenie pow. Łowickiego następujący podatek komunalny od ekwipaży rezerowych.—

§ 1. Każdy posiadacz ekwipażu rezerowego, jako to: karety, powozu, wolantu, bryczki i tp. podlega opodatkowaniu na rzecz Powiatowej Kasy komunalnej.—

§ 2. Podatek pobierać należy:

- a) od karet po 200 mk. od sztuki rocznie
- b) od powozów po 100 m. od sztuki rocznie
- c) innych ekwipaży po 20 mk. rocznie

Uwaga: ekwipaże stanowiące własność urzędów państwowych, samorządowych i instytucji dobroczynnych wolne są od powyższego podatku.—

§ 3. Danych o posiadaniu ekwipaży dostarczy każdy właściciel takowych za pośrednictwem miejscowego urzędu samorządowego.

W razie podania fałszywych danych, lub też w razie odmowy złożenia niezbędnych danych, winny (właściciel ekwipażu) opodatkowanym zostanie nie podług § 2, lecz w stosunku 500% od poborów wyliczonych w tymże § 2 od każdego ukrytego ekwipażu, lub od wszystkich posiadanych ekwipaży w tym wypadku, jeżeli odmówi złożenia żądanych danych.—

§ 4. Podatek uiszczony ma być całkowicie do dnia 31 grudnia każdego roku.

W razie nieuiszczenia podatku tego w terminie powyżej oznaczonym, po tymże terminie nastąpi przymusowe ściąganie zaległości z doliczaniem 1% miesięcznie na koszty egzekucji.—

Uwaga: I Każdy rozpoczęty miesiąc liczony będzie za cały miesiąc.

Uwaga: II Podatek roku budżetowego 1919/20 ma być uiszczony do dn. 1 kwietnia 1920 r.—

Łowicz, 5 stycznia 1920 r.

Przewodniczący Sejmiku w z. *A. Jaros*

STATUT

podatku komunalnego od rybołówstwa.

Na podstawie art. 6 dekr. w przedm. Skarbow. Powiat. Związku komunalnego (dz. P. Nr. 14/19. poz. 151) ustanawia się następujący podatek komunalny od rybołówstwa, obowiązujący na terenie pow. Łowickiego.—

§ 1. Każdy właściciel ryb., hodujący takowe na terenie powiatu Łowickiego, podlega opodatkowaniu na rzecz Powiatowej Kasy Komunalnej.

§ 2. Podatek pobierać należy po 100 mk. od morga przestrzeni zajętej wodą z rybami.

§ 3. Danych odnośnie terenów zajętych pod rybołówstwem dostarcza właściciel ryb za pośrednictwem miejscowego urzędu Samorządowego.

W razie podania fałszywych danych, lub też w razie odmowy złożenia niezbędnych, winny (właściciel ryb) opodatkowanym zostanie w stosunku mk. 300 od każdego ukrytego morga, lub też od całej przestrzeni w tym wypadku, jeżeli odmówi złożenia żądanych danych.

§ 4. Podatek uiszczony ma być całkowicie do dnia 31 grudnia każdego roku.

W razie nieuiszczenia tego podatku w terminie powyżej oznaczonym, po tymże terminie nastąpi przymusowe ściąganie zaległości z doliczaniem 1% miesięcznie na koszty egzekucyjne.

Uwaga: I Każdy rozpoczęty miesiąc liczony będzie za cały miesiąc.

Uwaga: II Podatek roku budżetowego 1919/20 ma być uiszczony do dnia 1 kwietnia 1920 r.

Łowicz, dnia 5 stycznia 1920 r.

Przewodniczący Sejmiku w z. *A. Jaros*

STATUT

podatku komunalnego od nielicencjonowanych ogierów i buhai.

Na podstawie art. 8 dekr. w przedm. Skarb. powiatow. związku komunalnego (dz. pr. Nr. 14/15 poz. 151) ustanawia się na terenie pow. Łowickiego następujący podatek komunalny od nielicencjonowanych ogierów i buhai.

§ 1. Każdy właściciel nielicencjonowanego ogiera i buhaja, używanych do pokrycia klaczy i krów, podlega opodatkowaniu.

§ 2. Podatek pobierać należy:

- a) od ogiera po 100 mk. od sztuki rocznie
- b) od buhaja 10 " " " "

§ 3. Danych o posiadaniu powyższego inwentarza każdy właściciel takowego za pośrednictwem miejscowego urzędu samorządowego dostarczy.

W razie podania fałszywych danych, lub też w razie odmowy złożenia niezbędnych danych, winny (właściciel inwentarza) opodatkowanym zostanie nie podług § 2, lecz w stosunku 500% od poborów wyliczonych w tymże § 2, od każdego ukrytego zwierzęcia, lub też od wszystkich tego rodzaju zwierząt w tym wypadku, jeżeli odmówi żądanych danych.

§ 4. Podatek uiszczony ma być całkowicie do dnia 31 grudnia każdego roku.

W razie nieuiszczenia podatku tego w terminie powyżej oznaczonym, po tymże terminie nastąpi przymusowe ściąganie zaległości z doliczaniem 1% miesięcznie na koszty egzekucji.

Uwaga: 1) Każdy rozpoczęty miesiąc liczony będzie za cały miesiąc.

2) Podatek roku budżetowego 1919/20 ma być uiszczony do dnia 1 kwietnia 1920 r.—

Łowicz, dnia 5 stycznia 1920 r.

Przewodniczący Sejmiku w z. *A. Jaros*

Tydzień polityczny.

-x- Minister wojny Baker zaproponował, by Stany Zjednoczone pospieszyły Polsce z pomocą i by prócz tego oddały Polsce, do dyspozycji materiały bylej armji austriackiej.

-x- Na odcinku Poleskim w rozwinięciu kontrakcji oddziały nasze po ciężkich walkach zajęły szereg miejscowości

na wschodnim brzegu Płycy oraz most kolejowy na tej rzece.

-x- W dniu 20 wojska nasze na zachodzie zajęły Wąbrzeźno, Bydgoszcz i Fordon.

-x- Ententa zażądała wydania Wilhelma.

-x- W dniu 19 stycznia wyjechała do Torunia specjalna komisja kolejowa do odbioru od Niemców kolei w Prusach Królewskich i Gdańsku.

-x- W dniu 17 b. m. wojska polskie przekroczyły dawną granicę po obu stronach Wisły kierując ku Toruniowi, witane radośnie przez ludność zarówno polską jak niemiecką.

-x- Pod Golluben i Działdowem oddziały nasze również przekroczyły granicę, budząc ogólny entuzjazm ludności.

-x- Prezydentem Francji wybrany został Deschanel.

-x- W Hamburgu ogłoszony został stan oblężenia.

-x- W Berlinie zastrejkowali urzędnicy.

-x- Nazwiska Niemców, którzy mają być wydani koalicji będą opublikowane, przyczem przy każdym wymieniona będzie zbrodnia.

-x- Obsadzenie Bydgoszczy przez wojska polskie nastąpiło 22 stycznia.

Humor i satyra.

Co to jest „cywil“?

Lista rang według pojęć starego „leguna“.

1. Pan kapitan.
2. Pan porucznik.
3. Pan podporucznik.
4. Pan chorąży.
5. Pan feldfebel.
6. Pan kapral.
7. „Legun“
8. Kobyła pana kapitana.
9. Pies pana porucznika.
10. Suczka pani kapitanowej.
11. Stare buty, sznur do czyszczenia karabinu, „śwarc“ do butów.
12. Długo nic.
13. Cywil.

„Śmiech lubelski“

ODPOWIEDZI OD REDAKCJI.

Orłowi. Aczkolwiek porusza Pan sprawę dość ważną, listu pomieścić nie możemy, gdyż jest anonimowy.

W niedzielę 25 stycznia o godz. 5 popoł.

w Sali Resursy Rzemieślniczej

p. Kociejowski

wygłosi odczyt na temat

„Z dziedziny chemji“

Urozmaicony doświadczeniami

Wejście dla członków i ich rodzin bezpłatne; dla wprowadzonych gości—1 mk.

Mieszkanie

słoneczne, ładne, w śródmieściu w Łowiczu składające się z 4-ch pokoi i dużej kuchni na 1-ym piętrze, posadzka, elektryczność, do zamiany na także w Warszawie (3, 4 lub 5 pokojowe). Oferty sub. „Mieszkanie“ do Adm. „Łowiczana“.

Najlepsze szwedzkie wirówki do odtłuszczenia mleka „DIABOLO“

Przerabiają od 40 do 500 litrów na godzinę. Parniki do parowania ziemniaków „ARTERNA“ i „WENTZKI“ od 35 do 230 litrów pojemności, oraz siewczarnie systemu „BENTALA“

—) poleca (—

Fabryczny Skład Maszyn mleczarskich w Warszawie ul. Hoża № 5.

czwarty dom od placu Trzech Krzyży, telef. 190—56. Wysyłam na swój koszt do każdej stacji kolejowej. Cenniki na żądanie. Naprawy wirówek na miejscu. Części zapasowe zawsze na składzie. Specjalna oliwa do wirówek 2029—3—1

Zakład meblowy

M. Rozentala

w Łowiczu ul. Zduńska 21.

Kupuje i sprzedaje meble używane i nowe, to jest krzesła, stoły, łóżka, komody, szafy, serwantki, lustra. Na składzie okazynie garnitur mebli pluszowych: 6 foteli, kanapa i stół.

Ceny przystępne. 2025—1—1

Ratujecie zdrowie!..

Precz z obłudnym wstydem! Niech żyje świadomość!

Szyller-Szkolnik (autor prac naukowych) po dokładnem zbadaniu poleca r.ęczyznom i kobietom, wszystkim komu zdrowie jest drogie, następujące pouczające książki nie mające nic wspólnego z pornografią:

Dr. Herbst: Choroby wewnętrzne. Środki ochronne najbardziej wypróbowane ku zapobieganiu. Leczenie. Treść: Jak zapobiegać zarażeniu. Jak rozpoznać zarażenie. Jak osiągnąć zupełne wyzdrowienie. Cena 5 marki.

Dr. Antoni Roicki: Poradnik lekarski dla kobiet. Hygiena życia kobiety. Znaczenie stosunków płciowych. Rozwój płodu. Obfite upławy. Menstrucja. Cena 5 mk.

Dr. Braun: Samogwałt mężczyzn i kobiet; jego skutki środki wyleczenia. Praktyczne wskazówki. Podręcznik dla rodziców i opiekunów. Cena 5 marek.

Dr. Fruchtman: „Syfilis“. Niewielka lecz treścią bogata książka zawiera: Najnowsze poglądy na jego uleczalność, rozpoznawanie, sposób zapobiegania, leczenie zawieranie związków małżeńskich, dziedziczenie. Cena 5 marki.

Dr. Antoni Roicki: Tajniki życia mężczyzn. Poradnik lekarski. Choroby sekretne—weneryczne. Wydanie ilustrowane 56 rozdziałów. Rady, wskazówki we

wszystkich anormalnych objawach i chorobach płciowych. Cena 10 marek.

Dr. Muller: Najnowszy lekarz domowy Najbogatszy zbiór udoskonalonych starych i nowych środków domowych i rodzajów przyrodniczych na wszystkie choroby; z ilustracjami. Cena 10 mk.

Sprzedaje i wysyła tylko dorosłym Szyller-Szkolnik, Warszawa, Piękna 25-12, róg Marszałkowskiej, podwórze lewo. Zamiejscowym wysyłam po otrzymaniu gotówki. Koszta pocztowe przyjmujemy na siebie.

1789—2—2

Ogłoszenie.

Inspektorat Skarbowy w Łowiczu niniejszym zawiadamia, że dnia 9 lutego o godzinie 10-ej rano odbędzie się w gorzelnicy Łowickiej licytacja „in plus“ za pomocą zapieczętowanych deklaracji i z ustnym przetargiem na sprzedaż 3230 worków jutowych po cukrze od sumy 19380 m.

Zyczący sobie przyjąć udział w licytacji winien przedstawić Komisji licytacyjnej do dnia 6 lutego w kopercie zapieczętowanej z napisem „Deklaracja na worki“ bez poprawek i skrobań z dołączeniem kwitu państwowej Kasy Skarbowej na złożoną kaucję w kwocie 9690 mk. która w razie nieutrzymania się na licytacji będzie zwrócona.

Deklaracje spóźnione nie będą przyjęte. Worki oglądać można w gorzelnicy Łowickiej w godzinach od 10 do 12 rano za okazaniem właścicielowi gorzelnicy karty wstępu wydanej przez Inspektorat Skarbowy w Łowiczu i upoważniającej do obejrzenia worków.

Inspektor Skarbowy Sobolewski.

2038—2—1

OGŁOSZENIA DROBNE.

Ignacy Staszewski zgubił paszport wydany przez władze niemieckie 2032

Fryderyk Karol Prause zgubił paszport wydany przez władze niemieckie 2033

Salamon Kazimierz zgubił paszport wydany przez władze niemieckie 2034

Jan Muras zgubił pozwolenie na fuzję i prosi znalazcę o łaskawe doręczenie do wsi Zielkowie gm. Kompina. 2035

Jenta Holzman zgubiła paszport wydany przez władze niemieckie 2036

Zgubiono dowód osobisty Kolei Warsz.-Kal. wydany na imię Władysława Kowalczyka, oraz pozwolenie na rewolwer. 2937

Antoni Herde zgubił paszport wydany przez władze niemieckie 2030

Dwie maszyny do mleka „Alfa“ do sprzedania. Wiadomość: wieś Zagórze przy Bielawskiej szosie Franciszek Koza. 2041

Potrzebna osoba z wyższym wykształceniem na 2 godziny dziennie do udzielenia języka polskiego i geografji. Szosa Arkadyjska № 6, szkoła. 2043

Wincenty Masłocha zgubił paszport wydany przez władze niemieckie 2045

Wiktor Majer Frajer zgubił paszport wydany przez władze niemieckie 2048

Woda Amerykańska przywraca siwym włosom ich pierwotny kolor niszczy łupież i powstrzymuje wypadanie włosów. Zakład Fryzierski Koziański, Rynek Kościuszki 11.